
Lausunto Kymenlaakson jätehuollon palvelutasosta 2023-2024

KhVi 07.11.2022 § 159
51/00.01.03.00/2022

Valmistelija kunnanjohtaja Veli-Matti Pulli

Kymen jätelautakunta pyytää kaikilta jätelautakunnan alueen kunnilta sekä Pertunmaan kunnalta lausuntoa liitteenä olevasta Jätehuollon palvelutasoluonnoksesta 2023 - 2024. Palvelutasossa määritellään Kymen jätelautakunnan alueen kuntien (Hamina, Iitti, Kotka, Kouvola, Lapinjärvi, Mäntyharju, Miehikkälä, Pyhtää ja Virolahti sekä 1.1.2023 alkaen Pertunmaa) asukkaille tarjottavat jätehuoltopalvelut sekä niiden taso.

Jätehuollon palvelutaso määritellään ensisijaisesti kunnan vastuulle kuuluvan jätehuollon osalta, erityisesti asuin- ja vapaa-ajankiinteistöjen jätehuoltopalveluihin. Palvelutasossa asetetaan vähimmäistaso Kymenlaakson Jäte Oy:n tai kunnan tarjoamille jätteiden keräys-, kuljetus- ja vastaanottopalveluille sekä neuvonnalle ja viestinnälle. Palvelutasossa käsitellään myös Kymen jätelautakunnan toteuttamat viranomaispalvelut.

Jätehuollon palvelutasosta päättäminen on jätelautakunnan tehtävä lautakuntasopimuksen ja johtosäännön mukaisesti. Jätelain mukaan kuntien on järjestettävä jätehuoltopalvelut, ja niiden tulee täyttää jätelain edellyttämät laatuvaatimukset. Tämä tarkoittaa jätehuollonpalveluiden kattavuuden ja laadun vähimmäistason takaamista kaikille asukkaille ja vapaa-ajanasukkaille.

Jätehuollon yhteisestä palvelutasosta Kymen jätelautakunnan alueella päätettiin ensimmäistä kertaa vuonna 2015, jolloin laadittiin "Jätehuollon palvelutaso vuoteen 2020". Pitkäksi venyneen jätelain uudistusprosessin aikana ei nähty mielekkääksi päivittää palvelutasoa, joten päivittämistä lykättiin.

Tällä kertaa palvelusomäärittely päivitetään vain kahdelle seuraavalle vuodelle, koska jätelain mukanaan tuomat muutokset muokkaavat palveluja voimakkaasti, joten jo parin vuoden kuluttua tilannetta on hyvä tarkastella uudestaan.

Jätehuollon palvelutasoa on valmisteltu yhdessä alueen kuntien kanssa jätelautakunnan ja jäteyhtiön ehdotuksen perusteella. Kymen jätelautakunta järjesti palvelutasoluonnoksesta kunnille esittely- ja keskustelutilaisuuden verkossa 6.10.2022. Kuntia pyydettiin nimeämään edustajat kokoukseen. Lisäksi kutsuttuna olivat jätelautakunnan jäsenet ja Kymenlaakson Jäte Oy:stä asiaa valmistelevat henkilöt.

Valmistelua jatkettiin kokouksen keskustelun pohjalta. Asiaa sivuttiin jo myös 30.8.2022 Kotkan Höyrypanimolla järjestetyssä "Taksaseminaarissa", etenkin sen työpajaosuudessa.

Palvelutasossa tapahtuvat muutokset

Sekä asukkaat että kuntien edustajat ovat toivoneet lisää muovipakkausten keräyspisteitä. Muovipakkausten keräystä eniten käytetyillä

ekopisteillä aiotaankin lisätä ja siten, että joka kunnassa on vähintään yksi muovipakkausten keräyspiste. Jätelain erilliskeräysvaatimukset ovat ulottuneet entistä pienempiin kiinteistöihin, jolloin ekopisteiden tarve kerrostalo- ja rivitalovaltaisilta alueilla on vähentynyt. Ekopisteitä poistetaan näiltä alueilta ja lisäksi joitakin muita hyvin vähän käytössä olevia pisteitä.

Pakkausten tuottajayhteisö RINKI:llä on alueella lakisääteisiä ekopisteitä, joita Kymenlaakson Jäte Oy:n ylläpitämät ekopisteet täydentävät. RINKI tekee ensi vuonna muutoksia verkostoonsa. Näistä muutoksista tiedetään vasta loppuvuonna 2022. Kymenlaakson Jäte Oy:n ekopisteiden sijaintia ja verkoston laajuutta ei siten vielä voi "lyödä lukkoon". Palvelutasossa esitetäänkin alustava kokonaismäärä, jotta voidaan ottaa huomioon myös RINKI-ekopisteiden sijainti.

Poistotekstiilin keräys laajenee jätelain perusteella, ja keräyspiste tullaan järjestämään jokaiseen kuntaan.

Jätteenkuljetusjärjestelmä muuttuu ja erilliskeräysvelvoitteet laajenevat jätelain muutosten myötä: bio- ja pakkausjätteiden kuljetuksen siirtyminen kuntien eli Kymenlaakson Jäte Oy:n vastuulle kaikissa kunnissa heinäkuussa 2023, biojätteiden erilliskeräyksen laajeneminen myös omakoti- ja paritalokiinteistöille Kouvolan, Kotkan ja Haminan keskustaajamissa kesällä 2024. Pyhtäällä myös loppujätteiden kuljetukset siirtyvät jäteyhtiölle 1.7.2023.

Tiedotus, neuvonta ja asiakaspalvelu ovat avainasemassa uudistusten toteutumisessa. Näidenkin resursointiin kuljetuslogistiikan järjestelyn lisäksi pitää kiinnittää erityistä huomiota palvelutasokaudella 2023-2024.

Yhteiskunnan yleiset trendit, itsepalvelun lisääntyminen ja digitalisaatio muokkaavat lähivuosina myös jätehuollon palveluja.

Palvelujen rahoitus

Asukkaille tarjottavat jätehuollon palvelut rahoitetaan perus- ja ekomaksuilla, jäteastioiden tyhjennysmaksuilla, lukollisten yhteiskeräyspisteiden vuosimaksuilla ja jäteasemien vastaanottomaksuilla.

Perus- ja ekomaksuilla rahoitetaan kokonaan täydentävien ekopisteiden, vaarallisten jätteiden jätehuollon, viestinnän ja neuvonnan kulut sekä merkittävä osa jäteasemien kustannuksista. Jäteastioiden tyhjennysmaksuilla rahoitetaan jätteenkuljetuspalvelun järjestämisen ja asiakaspalvelun kulut, kuljetetun jätteen käsittelykulut sekä kuljetusurakoitsijan korvaukset. Jäteasemilla kerätyt maksut käytetään jäteasemien kulujen kattamiseen, ja lukollisten yhteiskeräyspisteiden vuosimaksut niiden kuluihin.

Palvelutasomäärittelyn kanssa käsikädessä kulkee myös jätemaksutaksa. Tavoitteena on luoda alueelle yhtenäisempi taksamalli jätehuollon perusmaksun (ekomaksun) osalta nykyiseen verrattuna.

Esittelijä

Virolahden kunnanjohtaja Veli-Matti Pulli

Päätösehdotus

Virolahden kunnanhallituksella ei ole huomautettavaa Kymenlaakson jätehuollon palvelusohdotuksesta vuosille 2023-2024.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.